

5

คำถามที่พ่อแม่และนักการศึกษาควรถาม เพื่อให้มีการพูดคุยกันเกี่ยวกับการใช้ศัพท์
เช่น ความบกพร่องทางการเรียนรู้ ดิสเล็กเซีย และดิสกราเฟีย

Questions Parents and Educators Can Ask to Start Conversations about
Using Terms like *Learning Disabilities*, *Dyslexia*, and *Dysgraphia*

การที่พ่อแม่กับนักการศึกษา กล่าวถึงปัญหาใดปัญหาหนึ่งของเด็ก โดยใช้ศัพท์คำเดียวกันจะช่วย
ให้การสื่อสารและการทำงานร่วมกันทำได้ง่ายขึ้น

พ่อแม่กับนักการศึกษาอาจมีความคิดเห็นต่างกันเกี่ยวกับคำว่า “ดิสเล็กเซีย” ซึ่งเป็นคำศัพท์เฉพาะ
หรือคำศัพท์ทั่วไปอื่น ๆ เช่น ภาวะไม่อาจเรียนรู้ได้หรือภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ (learning disabilities)
การเข้าใจในความหมายของคำเหล่านี้ และเข้าใจตรงกันว่าจะใช้ในกรณีใดบ้างจะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดความ
สับสน และความขัดแย้งได้ และยิ่งจะช่วยให้มีความเข้าใจที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาความต้องการของเด็ก
ได้อีกด้วย

องค์กรระหว่างประเทศ 7 องค์กร ได้ร่วมกันพัฒนาแนวคิดสำหรับใช้ในการสนทนาเรื่องนี้ หวังว่าจะ
เป็นแหล่งความรู้ที่ช่วยทำความเข้าใจให้ดีขึ้น ทำให้คำศัพท์เฉพาะไม่เป็นอุปสรรคสำหรับการทำงาน ช่วยให้
พ่อแม่กับนักการศึกษาสามารถร่วมกันจัดการเรียนการสอน จัดบริการและการสนับสนุนที่จำเป็นให้กับเด็ก
ทุกคนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

1. คำว่า “ความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะด้าน” (Specific learning disability) ต่างกับคำ
ว่า “ดิสเล็กเซีย หรือ ความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน” (dyslexia) อย่างไร

ความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะด้าน (Specific learning disability: SLD) เป็นคำศัพท์ที่ใช้ใน
กฎหมายของ IDEA หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในด้าน อ่าน เขียน และคิดคำนวณ

การใช้คำศัพท์ SLD มีความสำคัญตรงที่เป็นคำศัพท์ที่ IDEA บัญญัติขึ้นให้ใช้สำหรับเด็กที่พิจารณาแล้ว
ว่ามีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากบริการทางการศึกษาพิเศษ ส่วนคำอื่น ๆ นอกจากนี้อาจใช้ระบุชนิดประเภท
ของปัญหาโดยเฉพาะ เช่น dyslexia (ความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน) dyscalculia (ความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ) dysgraphia (ความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน)

บางโรงเรียนอาจใช้คำอื่นอธิบายให้รู้ว่าเด็กมีปัญหาเรื่องใด เช่น อาจใช้คำว่า *word level deficit*
หรือ *decoding challenges* ในบางครั้งพ่อแม่กับนักศึกษาก็ใช้คำผสมผสานกันไป เช่น “แอนนา
มีอาการ dyslexia คือ SLD ด้านการอ่าน ที่มีปัญหาหลักในการถอดรหัสอักษร และการแยกเสียงที่ได้ฟัง”

การที่ครูและพ่อแม่ได้พิจารณาเรื่องนี้ด้วยกัน จะทำให้มีโอกาสเข้าใจดีขึ้นว่า ควรจะใช้คำศัพท์รวมที่
ระบุความผิดปกติด้านการเรียนรู้ในโอกาสใด เพราะเหตุใด และใช้อย่างไร และรู้ต่อไปว่าเมื่อไรที่ควรจะใช้

คำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะเจาะจง เช่น *dyslexia* ในรายงานการประเมินของเด็ก และในระหว่าง
กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่ง
สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ต้องฟังความคิดเห็นของตัวเด็ก และพิจารณาว่าการใช้คำศัพท์เหล่านั้นที่บ่งบอก
ลักษณะของเด็กจะมีผลกระทบทางด้านอารมณ์ สังคม และความมั่นใจในตัวของเด็กหรือไม่ด้วย

SPECIFIC LEARNING DISABILITY	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความบกพร่องทางการเรียนรู้
READING : dyslexia ไม่เข้าใจเนื้อความที่อ่าน WRITING : dysgraphia ใช้ภาษาเขียนไม่ได้ MATH : dyscalculia มีปัญหาในด้านการคิดคำนวณ <i>SLD: อาจเกิดร่วมกับปัญหาทักษะอื่นด้วย เช่น ทักษะการจัดการ การฟังความสนใจ การฟังรู้เรื่อง ทักษะทางสังคม ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ และทุกอย่างรวมกัน</i>	• IDEA • มาตรา 504 Rehabilitation Act • Americans with Disabilities Act บางรัฐมีกฎหมาย dyslexia, dyscalculia, กับ dysgraphia อีกด้วย

สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ต้องพิจารณาความเห็นของเด็กด้วยว่า คำศัพท์ที่ใช้สำหรับระบุลักษณะความบกพร่องทางการเรียนรู้ของเด็ก จะมีผลกระทบทางด้านสังคม อารมณ์ และจิตใจของเด็กหรือไม่

2. โรงเรียนสามารถระบุประเภทของความบกพร่องทางการเรียนรู้ แล้วใช้ศัพท์คำว่า dyslexia, dyscalculia และ dysgraphia ในการประเมินได้หรือไม่

คำตอบคือ **ได้** นักจิตวิทยาของโรงเรียนกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนอื่น ๆ ร่วมกับพ่อแม่และนักวิชาการศึกษา ใช้การประเมินอย่างละเอียด ซึ่งประกอบด้วย วิธีการตรวจวัดหลาย ๆ อย่างเพื่อค้นหาว่า ลักษณะของความบกพร่องทางการเรียนรู้ว่าเป็น dyslexia, dyscalculia และ dysgraphia หรือลักษณะอื่น

การเรียกหรือใช้ชื่อเฉพาะ เช่น dyslexia อาจเหมาะสมที่จะนำมาใช้เพื่อให้ทุกคนได้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่ครอบคลุมรายละเอียดที่จำเป็นทางด้านพฤติกรรม และการสอนเด็กอย่างครบถ้วน

3. คำศัพท์ dyslexia, dyscalculia and dysgraphia มีประโยชน์สำหรับการประเมิน และทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ของเด็ก ใช่หรือไม่

คำตอบคือ **ใช่** คำศัพท์เฉพาะเหล่านี้สามารถช่วยบอกถึงลักษณะความบกพร่องทางการเรียนรู้ของเด็ก และบอกให้ทราบเกี่ยวกับจุดแข็งหรือความสามารถ และสิ่งที่เด็กยังบกพร่องอยู่ด้วย

นักวิชาการศึกษากับพ่อแม่สามารถพูดคุยหารือกันได้ว่าเพราะเหตุใดคำศัพท์ dyslexia, dyscalculia, กับ dysgraphia จึงช่วยให้เข้าใจจุดแข็งหรือความสามารถและปัญหาของเด็กได้ สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการจะให้ใช้ศัพท์เฉพาะเหล่านี้ การอธิบายให้ทราบว่าเป็นวิธีการที่จะช่วยให้เด็กได้รับความช่วยเหลือตามความต้องการจำเป็นของเด็กก็จะทำให้เข้าใจและยอมรับได้ดียิ่งขึ้น

4. มีเหตุผลโดยประเด็นทางกฎหมายหรือไม่ ที่โรงเรียนจะต้องหลีกเลี่ยงไม่ใช้คำศัพท์ dyslexia, dyscalculia และ dysgraphia

คำตอบคือ **ไม่มี** ในประเทศสหรัฐอเมริกา กระทรวงศึกษาธิการ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ไม่มีข้อห้ามไม่ให้ใช้คำว่า dyslexia, dyscalculia และ dysgraphia ในการดำเนินการประเมิน และการให้ได้รับสิทธิในการช่วยเหลือ หรือในกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

นอกจากนั้นแล้วกระทรวงศึกษาธิการยังได้ส่งเสริมให้รัฐต่าง ๆ ตรวจสอบและทบทวนนโยบาย กระบวนการ และมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าไม่ได้มีข้อห้ามในการใช้คำเหล่านั้นด้วย

นอกจากนี้ IDEA ยังได้ใช้คำศัพท์ *Specific learning disability* (SLD) ให้ครอบคลุมถึงปัญหาของการเรียนรู้หลาย ๆ อย่างที่เกิดร่วมกันอีกด้วย ซึ่งรวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน (เช่น dyslexia) การเขียน (เช่น dysgraphia) และคณิตศาสตร์ (เช่น dyscalculia) ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คำว่า *Specific learning disability* เป็นคำที่จำเป็นต้องใช้เพื่อระบุว่าเด็กคนใดมีสิทธิ์ได้รับบริการด้านการศึกษาพิเศษ

อย่างไรก็ตามยังอนุญาตให้ใช้ศัพท์ที่เฉพาะเจาะจง เช่น คำว่า dyslexia ที่สามารถนำมาใช้ในช่วงการประเมิน การพิจารณาสิทธิ์ และกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) หรือใช้อธิบายเรื่องความจำเป็นเฉพาะด้านของเด็ก เช่น “โทมัส มีอาการ dyscalculia ซึ่งเป็นปัญหาการเรียนรู้เฉพาะด้านคณิตศาสตร์ โดยเฉพาะการมีปัญหारेื่องหลักการของคณิตศาสตร์ และการบอกปริมาณของตัวเลขที่มองเห็น” เป็นต้น

การพูดคุยตกลงกันเกี่ยวกับการใช้คำศัพท์เหล่านี้จะช่วยสร้างความมั่นใจในการร่วมมือร่วมใจระหว่างพ่อแม่กับนักวิชาการศึกษา เพราะการที่ทุกฝ่ายยึดถือกฎหมายฉบับเดียวกันจะช่วยให้พูดคุยกันได้อย่างรู้เรื่องชัดเจน

5. การใช้คำศัพท์ *dyslexia*, *dyscalculia* กับ *dysgraphia* จะมีผลกระทบอย่างไร ต่อการจัดการให้ความช่วยเหลือเฉพาะด้านกับเด็ก

IDEA กำหนดการช่วยเหลือที่จัดให้จะต้องเป็นไปตามหลักฐานที่ปรากฏ และตรงกับความต้องการจำเป็นของเด็ก เมื่อมีการตรวจพบว่าเด็กมีปัญหาเฉพาะเรื่อง อาทิ มีปัญหาด้านการอ่าน เช่น dyslexia ข้อมูลนี้จะช่วยให้ทีมงานจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ใช้ประกอบการพิจารณาเลือกวิธีการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสม แต่ก็ยังมีข้อพิจารณาอย่างอื่นอีกด้วย ทีมงานจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลต้องพิจารณาและกำหนดว่าเด็กมีปัญหาด้านไหน และเด็กมีจุดแข็งหรือความสามารถอะไรบ้าง ในบางกรณีทีมงานจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอาจกำหนดให้ใช้วิธีการพิเศษในด้านการสอนอีกด้วย

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะด้านส่วนมากจะใช้เวลาส่วนใหญ่ของแต่ละวันไปในการเรียนปกติทั่วไป การที่รู้แน่ชัดว่าเด็กมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไร เป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่ช่วยให้ผู้สอนมั่นใจว่าความช่วยเหลือที่จัดให้ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาพิเศษ จะตรงกับความต้องการจำเป็นของเด็ก แนวทางการสอนที่สนับสนุนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับนักการศึกษาทุกคนที่ต้องรู้ ไม่ใช่เฉพาะนักการศึกษาพิเศษเท่านั้น

“ เป็นเรื่องสำคัญสำหรับนักการศึกษาทุกคน ไม่ใช่เฉพาะแต่นักการศึกษาพิเศษเท่านั้น
ที่จะต้องรู้เรื่องยุทธศาสตร์การสอนที่ช่วยสนับสนุนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ”

ที่มา: <https://ldaamerica.org/questions-start-conversations/>

แปลและเรียบเรียงโดย: นายประเสริฐ ต้นสกุล
